

Preek naar aanleiding van

Johannes 6: 25-30-,47-51, 67-69

Ds.D.J.(Dirk-Jan) Thijs

Predikant De Bron

Amsterdam – Watergraafsmeer

Februari 2013

Ken je het (maand)blad Happinez? Happiness betekent 'geluk'. Het blad Happinez, dat inmiddels enige jaren bestaat is een zgn. mindstyle magazine. Het slaat (zo zeggen de uitgevers) de brug tussen 'hoofd' en 'hart'. Dit blad richt zich vooral op spiritualiteit, het geestelijk leven van mensen. Eén van de nummers was gewijd aan het thema 'geloof'.

Je ziet een mooi meisje afgebeeld, de ogen gesloten, de handpalmen tegen elkaar, verzonken in gebed. Door de foto heen, in maagdelijk witte letters, staat de vraag: *waar geloof je in?* Als je het blad openslaat lees je:

'Geloof jij...in je eigen mogelijkheden? In de liefde? In vertrouwen hebben? Dat er meer is tussen hemel en aarde? Dat we onze eigen wereld scheppen? Iedereen gelooft wel iets, al noemen we onszelf tegenwoordig eerder spiritueel dan gelovig. Welk woord je er ook voor kiest, we zoeken allemaal wel naar 'iets' wat ons leven verrijkt , verdiept...'.Even verder staat : 'Veel mensen aarzelen om zichzelf 'gelovig' te noemen. Maar iedereen gelooft wel iets. Het is alleen minder een weten geworden – het is meer een zoeken, in een diep vertrouwen dat je meespeelt in een groot verhaal'.

..... iedereen gelooft wel iets. Het is alleen minder een weten geworden – het is meer een zoeken.....

'Iedereen gelooft wel iets....'. *Denk je ook dat dat waar is?* Je zou het eigenlijk eens aan een buurman of collega moeten vragen van wie je niet het gevoel hebt dat hij of zij gelovig is. *'Zeg, mag ik eens vragen: geloof jij eigenlijk ergens in?'* Dat kan je tegenwoordig best wel vragen. Vroeger was dat misschien een beetje gek, maar tegenwoordig is er denk ik niet meer zo'n taboe. Er zijn diverse praatprogramma's op TV over geloven: bijvoorbeeld 'Schepper en Co', of: 'Eeuwig gaat voor het Oogenblik' en verschillende programma's van de EO. 'Geloven' is best wel een onderwerp dat besproken kan worden. Men schat dat wel zo'n 40% van de bevolking van NL tot de 'ietsisten' kan worden gerekend. Ze geloven dat er wel 'iets' is tussen hemel en aarde. Met de kerk hebben deze mensen meestal heel weinig. Ze beleven hun spiritualiteit op een heel individuele manier. Het individualisme dat zo kenmerkend is voor deze tijd.

Dat mensen 'iets geloven' is overigens iets van alle tijden en alle plaatsen. Onderzoek onder primitieve stammen – totaal van de buitenwereld afgesloten – heeft altijd uitgewezen dat ze een vorm van godsdienst hebben. Eigenlijk is dat ook niet zo wonderlijk. De mens is een denkend wezen. En dan kom je al gauw uit bij vragen als: *'wat is de zin van dit alles?'* *'waar kom ik vandaan en waar ga ik naar toe?'* Dat soort vragen. Zingeingsvragen. De mens is ten diepste een zoeker.

De vraag die vandaag uit het evangelie tot ons komt heeft daar wel mee te maken: *'Naar wie zouden we moeten gaan, Heer?'* Dit vraagt Petrus, discipel van Jezus zich af. *Naar wie zouden we moeten gaan?* Dat is de vraag waarvoor alle mensen zich vroeg of laat gesteld zien. Bij mij speelde die vraag al vroeg een rol. Ik dacht altijd al veel na. Ook al als kind. En ik was me ook al vroeg bewust van het feit dat je eens dood zou gaan. En dan dacht ik, stel je voor dat mijn ouders zouden overlijden....Je moet toch uiteindelijk op iemand kunnen

steunen? En als je ouder wordt, word je er temeer van bewust. Het leven houdt hier een keer op. 60 jaar, 70, 80, 90 of zelfs 100, maar een keer houdt het op. Je voelt wel dat je niet altijd maar op jezelf of een ander mens zal kunnen steunen. En nog minder op je bezit. Je leest nu in de krant van mensen die hun hele leven hard gespaard hebben en nu zoveel moeten bijdragen aan verzorging en verpleging dat het toch nog weer gauw opraakt.

Naar wie zouden we moeten gaan? De vraag wordt gesteld in de context van een teken dat de Here Jezus heeft gedaan. Met twee broden en vijf vissen heeft Hij een hele massa mensen te eten gegeven. De mensen komen de volgende dag bij Hem terug. *Waarom?* Omdat ze het *wonder* wel zagen, maar het *teken* niet. Ze willen eigenlijk wel meer *wonderen* zien. Een wonder – daar heb je wat aan! Dat is de voorwaarde vooraf die ze stellen. We willen wel naar U komen, maar alleen als we er wat aan hebben. *Wat heb je aan het geloof? Wat heb je er nu concreet aan?* Misschien heb je dat van binnen

ook wel eens gedacht. *Als er problemen zijn, dan bid je, maar komt er dan ook een antwoord, een oplossing?* Je zou eigenlijk wel meer wonderen willen zien. *Waarom zijn er niet meer wonderen? Dat zou geloven toch zoveel makkelijker maken?*

Maar wat zegt Jezus: Jullie hebben het *teken* niet gezien! Dat is dus nog iets anders dan een wonder. Een teken - dat verwijst naar iets. Zoals bijvoorbeeld een verkeersteken. Een teken moet je *zien*. Als je naar deze zwarte tekens kijkt zie je niets.

Maar als je naar het 'wit' kijkt dan zie je het teken.

*Waarheen verwijst Jezus dan? Naar dat wonder van die broden en die vissen. En wel dat dit wonder verwijst naar Jezus zelf: Hij is het Brood uit de Hemel. Kijk voorbij aan het wonder en zie op Mij! Het dagelijks voedsel is één ding, maar Jezus belooft iets nog veel groters: Brood van het leven. *'Ik ben het brood dat leven geeft. Wie bij Mij komt zal geen honger meer hebben'*. Daar gaat het om. Het gaat om Jezus Zelf! Het manna dat de Israëlieten ontvingen in de woestijn wees al naar deze Jezus vooruit.*

*Wat heb je aan het geloof? Eigenlijk is dat een vreemde vraag. Als iemand zegt: *wat heb je aan het huwelijk, wat heb je aan een partner, wat heb je aan een relatie?wat denk je dan? Er klinkt iets in door van: word ik er wel beter van? Een partner kan ervoor zorgen dat de huishoudelijke taken gedeeld worden, dat er wat geld in het laadje komt, dat je niet altijd zelf het eten hoeft te koken. Maar als dat het enige is, als dat de manier is waarop je tegen een relatie aankijkt, zal er dan iets van terecht komen? Het is wel heel erg egoïstisch, vind je**

niet? Jezus biedt Zichzelf aan – Hij stelt zich eigenlijk heel kwetsbaar op. *‘Eet dit brood’*, zegt Hij wijzend op Zichzelf. *‘Het Brood dat Ik zal geven voor het leven van de wereld is mijn lichaam’*. Hij wijst vooruit naar het offer van zijn leven dat Hij weldra zal brengen.

De Joden beginnen heftig met elkaar te discussiëren. *‘Hoe kan dat nu allemaal waar zijn?’* Veel leerlingen zeggen: *‘Dat zijn harde woorden, wie kan daarnaar luisteren?’**Waarom zijn dat nu harde woorden?* vraag ik me af. Misschien heeft dat te maken met het volstrekte beroep dat op de mens wordt gedaan. *‘Waarachtig, Ik verzeker u, als u het lichaam van de Mensenzoon niet eet en zijn bloed niet drinkt, hebt u geen leven in u’*. De enige weg tot God is door Jezus. Jezus voelt dat de grotere groep van leerlingen hiertegen protesteren en zich eraan ergeren. Veel leerlingen trekken zich terug en gingen niet verder met Hem mee. *Wat heb je aan het geloof?* Ze willen meer: macht, succes, zelf kunnen kiezen. Dit levert niet genoeg op! En

dan zegt Hij zelfs tot de intieme groep van de twaalf discipelen: *'Willen jullie soms ook weggaan?'*

'Willen jullie soms ook weggaan?'

Deze vraag vormt één van de dieptepunten in het evangelie. *Willen jullie soms ook weggaan?* Weg bij Jezus vandaan. Weg van het Brood van het leven. *Wat zal Jezus als antwoord verwacht hebben?* Jezus blijft de vraag stellen. *Willen jullie soms ook weggaan?* En je hebt de indruk dat duizenden, miljoenen geantwoord hebben: 'het geloof: het levert te weinig op. Ik heb er te weinig aan'. Misschien ook omdat het geloof gelijk gesteld werd met allerlei regeltjes. Maar daar gaat het Jezus niet om!

Het gaat om Zichzelf. Hij biedt Zichzelf aan. Hij wil een relatie met mensen.

Simon Petrus geeft antwoord (voor zichzelf en namens de groep): *‘Naar wie zouden we moeten gaan, Heer? U spreekt woorden die eeuwig leven geven, en wij geloven en weten dat U de Heilige van God bent’*. Ik vind dat een geweldige geloofsbelijdenis. Een *hoogtepunt* na een *dieptepunt*. Ik ben er jaloers op. Of dat hoeft eigenlijk niet. Want we mogen het Petrus nazeggen. *Wat zegt hij eigenlijk?* U spreekt *‘woorden die eeuwig leven geven’*. Dus niet alleen voor dit leven, maar zelfs ook voor als het hier ophoudt. *Dát lost toch de grote vragen van zingeving op?* Voor mij wel! *Wat is de zin van mijn leven? Waarom ben ik op aarde?* We zijn bestemd voor het eeuwige leven. Dat is het leven dat begint als we Jezus leren kennen (Joh.17). En dat leven gaat door – ook door de poort van de dood heen. Het is het leven met God. We kunnen ons er geen voorstelling van maken hoe dat zal zijn; ons voorstellingsvermogen is

daarvoor te beperkt. We mogen vertrouwen op Gods belofte: als het volmaakt is, dan zal het volmaakt zijn!

‘Wij geloven en weten dat U de Heilige van God bent’. Petrus gebruikt dat woord ‘geloven’, maar hij voegt er nog iets aan toe: wij geloven *en weten*. Wij zijn geneigd dat tegenover elkaar te zetten: geloven *of* weten. Zoals in dat blad Happinez: ‘Iedereen gelooft wel iets. het is alleen minder een weten geworden’. Bij de discipelen dus niet. Ze geloven én weten. *Hoe wisten ze het? Uit ervaring, zou het niet?* Uit de omgang met Jezus. Ze hadden zijn roep gevolgd en ontdekt dat Hij echt de Heiland , de Redder was. Niet omdat ze materieel gezien zo rijk waren geworden. Maar omdat ze woorden van eeuwig leven gehoord hadden. *Naar wie zouden we dan moeten gaan?*

Wat heb je aan het geloof?

Iemand vatte het nut van geloof zo samen:

- Het is een geestelijke reserve in bange tijden

- Het is rust voor je ziel en grond onder je voeten
- Geloof kan je weer heelmaken als je barsten oploopt in je leven
- Geloof geeft verwerkingskracht; je leert dingen op een andere manier te beschouwen
- Geloof geeft hoop
- Geloof helpt bij de navolging van Jezus: als je zó eens kon leven!
- Geloof maakt vergeving mogelijk
- Geloof maakt gebed mogelijk
- Geloof helpt je - simpelweg - goed te zijn voor iets of iemand

Allemaal voorbeelden van het nut van het geloof. En je bent arm, als je het zonder moet stellen. Maar het belangrijkste is dat geloven een relatie inhoudt. Het is een antwoord op de uitgestoken hand van Jezus. De hand met brood.

De uitgestoken hand van Jezus – de hand met brood

Geloven wordt zo van doorslaggevende betekenis voor je leven. Het geeft richting aan alles wat je doet.

Ik eindig met een verhaal van Henri Nouwen over een groepje vrienden die als trapezeartisten bij het circus werken. *‘Op een dag zat Rodleigh, de leider van de groep in zijn caravan te praten. ‘Als ik spring, moet ik absoluut vertrouwen op degene die mij moet vangen. Jij denkt misschien, net als de meeste toeschouwers, dat ik de grote ster ben van de*

trapeze. Maar de echte ster is Joe, die me vangt. Hij moet me op het exacte moment uit de lucht plukken als ik mijn verre sprong naar hem maak'. 'Hoe lukt dat?' vroeg ik. 'Wel, zei Rodleigh, het geheim is dat ik het vangen geheel aan Joe overlaat en zelf niets doe. Als ik na mijn salto's op Joe afkom, moet ik gewoon mijn armen en handen uitstrekken en wachten tot hij me vangt en me veilig thuisbrengt'. 'Dus jij doet niets!' zei ik verbaasd. 'Niets' herhaalde Rodleigh. Toen Rodleigh dit met zoveel overtuiging zei, flitsten de woorden van Jezus door mijn hoofd: 'Vader, in uw handen bevel Ik mijn geest'. Sterven (en leven uit het geloof) is vertrouwen in de vanger. "Wees niet bang, je bent een geliefd kind van God. Hij zal er zijn wanneer jij een sprong maakt, ook bij die laatste verre sprong. Probeer Hem niet te vangen, Hij zal jou vangen. Streck alleen je armen en handen uit en vertrouw, vertrouw, vertrouw'.

Vertrouwen is een woord dat vraagt om meer. Martin Luther King zei het zo: 'Als je vertrouwen hebt, hoef je niet de hele trap te zien om de eerste stap te zetten'.

